

Procés participatiu

Pla d'Acció OGP Catalunya

Informe de resultats de la sessió

Sessió 2 Grup de Treball Eix 1. Ecosistema de participació ciutadana

Barcelona, 13 de setembre de 2021

participa.gencat.cat

Unitat impulsora del procés participatiu

Direcció General de Participació Ciutadana i Processos Electorals

Empresa dinamitzadora que redacta l'informe

Tandem Social SCCL

Contingut

1. Introducció.....	4
1.1. Antecedents i context	4
1.2 Objectius del procés de cocreació i de la sessió	5
2. Assistència i participació	6
3. Recull d'aportacions	8
3.1 Aportacions envers compromisos per l'eix de debat	8
3.2 Altres aportacions realitzades en el marc de la sessió	16

1. Introducció

El present document recull l'acta de la segona sessió del grup de treball envers l'eix 1. Ecosistema de participació ciutadana, en el marc del procés de cocreació del Pla d'Acció OGP Catalunya.

1.1. Antecedents i context

L'octubre de 2020, Catalunya entra a formar part de [l'Open Government Partnership \(OGP\)](#), l'Aliança Mundial de Governaments Oberts que engloba més de 200 territoris dels cinc continents amb l'objectiu d'assegurar compromisos concrets per promoure el govern obert, apoderar la ciutadania, lluitar contra la corrupció i enfortir la governança amb la incorporació de noves tecnologies.

Catalunya entra a l'OGP després d'aprovar-se la candidatura presentada per la Generalitat en nom de tots els membres de la Xarxa de Governaments Transparents i també per Iniciativa Barcelona Open Data en nom d'un conjunt d'entitats de la societat civil. Una candidatura que, a més, va rebre el suport de moltes altres entitats i ciutats catalanes.

La incorporació de Catalunya a l'OGP comporta la cocreació d'un pla d'acció entre administracions públiques i societat civil, en diferents àmbits de debat, emfatitzant la transparència, les dades obertes, la participació ciutadana i la lluita contra la corrupció i amb l'objectiu de millorar la democràcia i aprofundir en la bona governança. Aquest pla d'acció estarà format per diversos compromisos concrets que hauran de ser aplicats per les administracions catalanes (Generalitat i administració local) durant els pròxims anys.

La present sessió és un dels espais de debat generats per cocrear el pla d'acció mencionat. Concretament, els grups de treball són els espais encarregats de consensuar i concretar els 5 compromisos del pla. En el marc del procés, es constitueix un grup de treball per cada eix de debat:

- Eix de debat 1. Ecosistema de participació ciutadana
- Eix de debat 2. Integritat pública, anticorrupció i bon govern
- Eix de debat 3. Governança de les dades obertes i qualitat de la informació pública
- Eix de debat 4. Drets de les dones i perspectiva de gènere
- Eix de debat 5. Qualitat de vida social, solidària i sostenible

Cada un dels grups està format per aproximadament 15 a 20 persones vinculades amb l'eix específic de treball de cada grup i que representen als següents col·lectius:

- Persones representants de les administracions públiques que formen part de la Xarxa de governs transparents, amb presència directa de municipis.
- Entitats especialitzades en govern obert, específicament en la temàtica del grup
- Entitats generalistes de referència (ambiental, social, cultural,...) que tinguin experiència en la temàtica del grup
- Persones acadèmiques expertes en govern obert, específicament en la temàtica del grup concret
- Societat civil organitzada

1.2 Objectius del procés de cocreació i de la sessió

El procés de cocreació té els següents objectius:

- Elaborar el Pla d'Acció OGP Catalunya pels propers anys
- Fomentar les sinergies i la col·laboració entre agents i entitats que treballen pel govern obert a Catalunya

Per altre banda, la segona sessió de cada un dels grups de treball té els següents objectius:

- Prioritzar les agrupacions d'accions sorgides de la sessió 1
- Consensuar l'acció/compromís a incorporar al Pla d'Acció OGP Catalunya

En els següents enllaços es pot consultar la [fitxa prèvia envers l'eix de treball](#), així com la [presentació guia de la sessió](#) al participa.catalunya.

2. Assistència i participació

A la sessió del grup de treball hi participen un total de 13 persones, de les quals el 31% són de gènere femení i el 69% són de gènere masculí. Així mateix, el 54% són persones representants d'administracions públiques (AAPP), el 15% representen a entitats de la societat civil (SC), el 23% representen a empreses i el 8% assisteixen a títol individual. En total, assisteixen persones representants d'onze organitzacions diferents.

Taula 1. Detall de les persones i entitats participants

Nº	Nom	Cognoms	Càrrec	Entitat	Tipologia de participant	Gènere
1.	Àlex	Mur Creus		Ajuntament de Calella	AAPP	Masculí
2.	Carles	Agustí Hernández	Professor i consultor	-	Individual	Masculí
3.	Coia	Poblet		CERES	Empresa	Femení
4.	Feliu	Madaula Canadell	Fundador	Observatori Català contra la Corrupció (O3C)	SC	Masculí
5.	Fernando	Fuster Fabra	Fundador	Observatori Català contra la Corrupció (O3C)	SC	Masculí
6.	Jan	Reñé	Responsable tècnic de transparència	Associació Catalana de Municipis (ACM)	AAPP	Masculí
7.	Javier	Creus Roman	Fundador	Saluscoop, Ideas for change	Empresa	Masculí
8.	Joan	Muñoz Altimira	Regidor de convivència i participació ciutadana	Ajuntament de Barberà	AAPP	Masculí
9.	Josep	Armengol	Subdirector General d'Actuacions Urbanístiques	Generalitat de Catalunya	AAPP	Masculí
10.	Laura	Suñé Salvador	Subdirectora General de	Generalitat de Catalunya	AAPP	Femení

			Participació Ciutadana			
11.	Marta	Gispert	Regidora de consum, comerç, mercat i participació	Ajuntament de Lleida	AAPP	Femení
12.	Rubén	Jericó Gómez		Consorti Administració Oberta de Catalunya (AOC)	AAPP	Masculí
13.	Yolanda	Jiménez Pozo	Fundadora, Directora y Coordinadora de projectes d'EIDOS	EIDOS, Dinamització Social	Empresa	Femení

3. Recull d'aportacions

A continuació, es presenta el buidatge de les aportacions realitzades per part de les persones assistents a la sessió de treball, en el marc de les dinàmiques realitzades.

3.1 Aportacions envers compromisos per l'eix de debat

A la sessió, es realitzen diverses dinàmiques amb l'objectiu de consensuar l'acció que formarà part del Pla d'Acció OGP Catalunya en el marc d'aquest eix de debat.

De forma prèvia a la dinàmica, i per tal de contextualitzar el debat, es presenta el resum de les agrupacions sorgides de la sessió 1 d'aquest grup de treball (dues primeres columnes de la Taula 2); i, en base al llistat, es realitza una dinàmica de priorització de l'agrupació d'accions en que es vol centrar el debat i de la qual haurà de sortir el compromís pel Pla d'Acció OGP.

Com a resultat de l'aplicació dels 2 vots de cada persona participant de la sessió, resulta el següent ordre de prioritats (agrupacions ordenades per nombre de vots, de més a menys):

Taula 2. Agrupacions d'accions i votacions

Agrupació d'accions	Descripció de l'agrupació	Vots
3. Eines i recursos compartits en l'àmbit de la participació	Accions per generar i fomentar eines disponibles per l'ecosistema de participació ciutadana que facilitin i fomentin els processos participatius i la col·laboració.	6
1. Processos participatius de qualitat	Accions vinculades a fomentar i assegurar la multicanalitat, difusió, incidència, representativitat, inclusió, rellevància, transparència, retorn i relacions de qualitat en els processos participatius.	3
4. Espais i metodologies per la innovació i la millora de la participació ciutadana	Accions de generació de metodologies i espais que permetin una participació més directa i/o bottom up, generant una escolta activa de les AAPP i integrant iniciatives d'espais informals.	3
8. Generació i coproducció de dades públiques per part de la ciutadania	Accions enfocades a la generació i coproducció de dades públiques i oficials per part de la ciutadania.	2
7. Transparència i retiment de comptes en el marc de l'acció pública	Accions destinades a promoure la transparència en el marc de l'acció pública en general (elaboració de lleis, presa de decisions públiques, redacció de polítiques públiques).	2

6. Promoció i facilitació de la ILP i de la participació ciutadana en la legislació	Accions tendents a facilitar i promoure la Iniciativa Legislativa Popular i la participació ciutadana en projectes de llei.	2
5. Formació i capacitació	Accions vinculades amb la capacitació i formació de la ciutadania, de les persones treballadores de les AAPP (tècniques i polítiques) i també en el marc del sistema educatiu.	1
2. Conscienciació i sensibilització	Accions que fomentin la generació de consciència col·lectiva, els valors de la participació i la confiança envers els processos participatius entre la ciutadania	1

Davant d'aquests resultats, s'acorda centrar el debat envers el compromís en el marc d'accions per generar i fomentar eines disponibles per l'ecosistema de participació ciutadana que facilitin i fomentin els processos participatius i la col·laboració (agrupació 3).

A continuació, es presenten els resultats del debat **i es defineix l'Acció 1** per incorporar al Pla d'Acció OGP en el marc de l'agrupació prioritzada. Així, es detallen les diferents idees, indicant el debat generat i els reptes que aborden:

Acció 1: Model de participació territorial compartit per les diverses AAPP del país i que incorpori metodologies participatives innovadores

Descripció

Dissenyar una metodologia de participació territorial amb les següents característiques:

- Enfocada a l'abordatge de processos de planificació urbanística i territorial de forma participativa
- Útil i compartida per part de municipis i AAPP de tot el territori de Catalunya
- Que incorpori metodologies innovadores a nivell de participació ciutadana
- Que incorpori estratègies i mecanismes de difusió i formació
- Basada en dades, generades tant per part de l'AAPP com de la ciutadania
- Que ordeni segons ODS
- Concreta

Debat generat

Es considera una acció útil i rellevant en diversos aspectes:

- Aborda reptes actuals i rellevants per la ciutadania com el canvi climàtic (problemàtica que suposarà una pressió sobre el territori i en el marc de la qual caldrà prendre decisions importants).
- Permetria generar participació des de l'inici dels projectes per evitar la generació de conflictes. De fet, es menciona que l'urbanisme és un àmbit que sol generar moltes suspicàcies, motiu pel qual seria molt rellevant fomentar un model adequat de participació ciutadana.

- Permetria que les diferents AAPP i persones responsables de projectes tinguessin les eines necessàries per incorporar la participació ciutadana, a través d'una metodologia adaptable.
- Permetria generar un model de participació compartit i consensuat amb el territori, amb i per diferents AAPP. De fet, es considera que seria una acció ben rebuda al món local, especialment en el marc d'ajuntaments de municipis petits, donat que la planificació territorial té un impacte directe sobre els i les habitants.
- Es considera transformador i tangible, característiques que han de complir els compromisos a incloure al Pla d'Acció OGP.

Per altre banda, també es mencionen elements que poden implicar dificultats i que cal tenir en compte en el marc d'aquesta proposta:

- L'àmbit de l'urbanisme està molt regulat i existeixen comissions territorials i entitats supralocals que intervenen en tota la planificació.
- Hi ha temàtiques i problemàtiques que impliquen i requereixen una visió supralocal. En aquest sentit, es menciona la importància d'incorporar la participació dels ens locals, alcaldes i alcaldesses, regidors i regidores, en la planificació d'ordenació urbanística supramunicipal, per tal d'evitar que s'imposin determinades qüestions que impliquin un perjudici al municipi; però assegurant que no es pensa només en la visió local. En aquesta línia, també es menciona la dificultat d'acotar la població que cal incorporar en processos participatius vinculats a projectes que afecten a territoris més enllà dels límits municipals.
- Cal assegurar que la informació arribi de forma adequada a tota la ciutadania per evitar la generació de frustracions, donat que existeixen multitud de regulacions i limitacions al que es pot fer en aquest àmbit.

En el marc del debat, es consensua que aquesta és l'acció que més s'adapta a les característiques que han de tenir els compromisos del Pla d'Acció OGP (transformador, útil i rellevant per a la ciutadania, tangible, factible, etc.), i de fet permet incorporar en la seva descripció elements de les diferents idees sorgides, concretament:

- Acció 2: fomentar la informació de la ciutadania envers els projectes urbanístics i territorials, així com la formació, a través del model de participació territorial.
- Acció 3: Incorporar la generació de dades per part de la ciutadania.
- Acció 5: incorporar metodologies innovadores de participació, com els panells ciutadans – tot i que caldrà concretar aquestes metodologies o mecanismes.

Repte/s que aborda:

- Posicionar la participació ciutadana com una política estratègica de qualitat democràtica i de transformació social a Catalunya.
- Fomentar i impulsar la creació i el desplegament d'infraestructures de participació ciutadana de tota mena – metodologia, formació, tecnologia, xarxes de coneixement,... – que puguin estar a lliure disposició de tot l'ecosistema de participació català.
- Estandardització metodològica de processos i eines per orientar la participació ciutadana a reptes concrets
- Vincular la participació informal i espontània que es genera en certs àmbits de la societat a l'ecosistema i circuit de participació formal per no crear realitats paral·leles.

Acció 2: Cursos i materials per la formació i sensibilització envers participació ciutadana

Descripció

Generar assignatures, cursos i materials educatius compartits i disponibles per l'ecosistema de participació ciutadana per formar i sensibilitzar a les persones en la temàtica de la participació i la presa de decisions – es podria concretar en el marc d'una escola de participació.

Debat generat

Es menciona que seria positiu que el compromís a incorporar al Pla sigui una acció dirigida a tots els sectors i col·lectius de la població, no únicament a persones treballadores a les AAPP. En aquest sentit, es parla de formació dirigida a ciutadania interessada en la participació, així com també a persones treballadores dels ajuntaments.

A part de la formació, també es considera rellevant la sensibilització envers la participació ciutadana.

Es menciona que es seria útil introduir la temàtica de la participació ciutadana en els programes escolars, per tal de sensibilitzar en aquest àmbit a la població més jove.

Es menciona a l'Escola d'Administració Pública com una entitat que podria impartir els cursos.

Repte/s que aborda:

- Fomentar i impulsar la creació i el desplegament d'infraestructures de participació ciutadana de tota mena – metodologia, formació, tecnologia, xarxes de coneixement,... – que puguin estar a lliure disposició de tot l'ecosistema de participació català.
- Contribuir a l'articulació de xarxes, de coneixement i de bones pràctiques del sector professional de la participació a Catalunya.
- Generar noves sinergies i visualitzar les que ja existeixen i retornar el que ja es crea en aquest ecosistema per a ús de tothom. Distribuir i capil·laritzar el coneixement generat en aquest ecosistema.

Acció 3: Eines compartides per fomentar la participació de les persones ciutadanes com a generadores de dades

Descripció

Generar eines compartides que permetin expandir els mecanismes de participació ciutadana en el marc de la producció de dades; dades que alhora permetin basar decisions públiques.

Debat generat

Es mencionen alguns àmbits en els quals podria ser interessant fomentar aquesta via de participació: soroll (a través de sensors de soroll), pobresa energètica (a través, per exemple, de termòmetres d'humitat) o altres temàtiques vinculades amb el medi ambient.

Es considera que és un mecanisme important per vincular la participació, el territori, la sostenibilitat i el medi ambient.

També es menciona que es pot prendre, com a model, el dels fenòmens meteorològics, donat que es construeix a partir de dades de les persones ciutadanes.

Repte/s que aborda:

- Fomentar i impulsar la creació i el desplegament d'infraestructures de participació ciutadana de tota mena – metodologia, formació, tecnologia, xarxes de coneixement,... – que puguin estar a lliure disposició de tot l'ecosistema de participació català.
- Contribuir a l'articulació de xarxes, de coneixement i de bones pràctiques de l'àmbit del sector informal (agrupacions o moviments no constituïts formalment) de la participació a Catalunya.
- Vincular la participació informal i espontània que es genera en certs àmbits de la societat a l'ecosistema i circuit de participació formal per no crear realitats paral·leles.
- Reduir la distància entre l'AP i la societat quan aquesta és proactiva.
- Estandardització metodològica de processos i eines per orientar la participació ciutadana a reptes concrets.

Acció 4: Base de dades que inclogui informació de tots els processos participatius de Catalunya

Descripció

Generar una base de dades compartida que reculli tots els processos participatius realitzats a Catalunya – posteriorment es podria ampliar a escales més grans – i que inclogui les bones pràctiques i els punts de millora de cadascun d'ells; la qual permeti replicar processos, entregar eines a la ciutadania per valorar-los i, en general, millorar la participació ciutadana.

Debat generat

Algunes persones participants afirmen que ja s'està treballant una base de dades de bones pràctiques en l'àmbit de la participació.

Repte/s que aborda:

- Fomentar i impulsar la creació i el desplegament d'infraestructures de participació ciutadana de tota mena – metodologia, formació, tecnologia, xarxes de coneixement,... – que puguin estar a lliure disposició de tot l'ecosistema de participació català.
- Contribuir a l'articulació de xarxes, de coneixement i de bones pràctiques del sector professional de la participació a Catalunya.
- Generar noves sinergies i visualitzar les que ja existeixen i retornar el que ja es crea en aquest ecosistema per a ús de tothom. Distribuir i capil·laritzar el coneixement generat en aquest ecosistema.
- Observatori de la participació, amb el mapa de tots els actors que hi actuen amb les respectives iniciatives.

Acció 5: Eines per fomentar la generació i activitat de panells ciutadans

Descripció

Generar eines per fomentar la generació i activitat de panells ciutadans, òrgans participatius formats per persones ciutadanes escollides per sorteig que participen en el marc de polítiques públiques i que, tot i ser consultius, permeten la generació d'incidència ciutadana.

Debat generat

Es comparteix un enllaç vinculat a aquesta acció: <https://climateassemblies.org/es/que-son-los-paneles-ciudadanos/>

A favor d'aquest mecanisme, es menciona que la forma de seleccionar a les persones membres (via sorteig i no de forma autoconvocada) permet una selecció més equitativa. També es menciona que permet passar a un model de participació més directe.

Repte/s que aborda:

- Posicionar la participació ciutadana com una política estratègica de qualitat democràtica i de transformació social a Catalunya.
- Fomentar i impulsar la creació i el desplegament d'infraestructures de participació ciutadana de tota mena – metodologia, formació, tecnologia, xarxes de coneixement,... – que puguin estar a lliure disposició de tot l'ecosistema de participació català.
- Estandardització metodològica de processos i eines per orientar la participació ciutadana a reptes concrets.
- Incorporar la perspectiva dels col·lectius amb poca representativitat en els processos participatius.

A continuació, es detallen altres aportacions i consideracions de caire més general sorgides en el marc del debat de les accions:

- Cal revisar les polítiques de participació donat que es tendeix a posar el pes envers el millor funcionament d'aquestes al propi ciutadà.
- Importància de posar a disposició de la ciutadania canals de participació que arribin a tothom i que fomentin una participació més ample.
- Cal treballar en recursos i eines vinculades a la participació en el marc de moments concrets, però també pensant en una participació a llarg termini, per tal de construir un discurs i un vincle que permetin alinear interessos.
- Per fomentar la participació ciutadana, és necessari que els processos es basin en qüestions i temàtiques que interessin als diferents col·lectius.
- Cal incorporar elements lúdics en els processos participatius, donat que estan molt formatlitzats. En aquest sentit, es menciona que la tecnologia pot ser un element facilitador, tot i que cal tenir en compte la bretxa digital.
- Cal fomentar que les persones coneguin les eines disponibles de participació ciutadana, per exemple la plataforma Decidim.
- Es menciona que la ciutadania no participa si les administracions públiques i/o les entitats que promouen la participació no tenen credibilitat. En aquest sentit, cal ser transparent per generar confiança.

- Algunes de les temàtiques que es considera rellevant tractar en processos participatius són el canvi climàtic, la salut, l'educació o els ODS. En relació als ODS, es menciona que impliquen governança i poden servir com a filtre per ordenar els processos participatius.
- Cal garantir l'interès general; en aquest sentit, és important tenir en compte que les minories actives poden imposar determinats relats en el marc dels processos participatius.

Finalment, es presenta una **taula amb el resum de les potencials accions sorgides del debat** en el marc de l'agrupació "Eines i recursos compartits en l'àmbit de la participació":

Taula 3. Resum de potencials accions per l'eix de debat 1

Acció	Descripció de l'acció
1. Model de participació territorial compartit per les diverses AAPP del país i que incorpori metodologies participatives innovadores	<p>Dissenyar una metodologia de participació territorial amb les següents característiques:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Enfocada a l'abordatge de processos participatius sobre planificació urbanística i territorial. ▪ Útil i compartida per part de municipis i AAPP de tot el territori de Catalunya ▪ Que incorpori metodologies innovadores a nivell de participació ciutadana ▪ Que incorpori estratègies i mecanismes de difusió i formació ▪ Basada en dades, generades tant per part de l'AAPP com de la ciutadania ▪ Que ordeni segons ODS ▪ Concreta
2. Cursos i materials per la formació i sensibilització envers participació ciutadana	<p>Generar assignatures, cursos i materials educatius compartits i disponibles per l'ecosistema de participació ciutadana per formar i sensibilitzar a les persones en la temàtica de la participació i la presa de decisions – es podria concretar en el marc d'una escola de participació.</p>
3. Eines compartides per fomentar la participació de les persones ciutadanes com a generadores de dades	<p>Generar eines compartides que permetin expandir els mecanismes de participació ciutadana en el marc de la producció de dades; dades que alhora permetin basar decisions públiques.</p>
4. Base de dades que inclogui informació de tots els processos participatius de Catalunya	<p>Generar una base de dades compartida que reculli tots els processos participatius realitzats a Catalunya – posteriorment es podria ampliar a escales més grans – i que inclogui les bones pràctiques i els punts de millora de cadascun d'ells; la qual permeti replicar processos, entregar eines a la ciutadania per valorar i, en general, millorar la participació ciutadana.</p>
5. Eines per fomentar la generació i activitat de panells ciutadans	<p>Generar eines per fomentar la generació i activitat de panells ciutadans, òrgans participatius formats per persones ciutadanes escollides per sorteig que participen en el marc de polítiques públiques i que, tot i ser consultius, permeten la generació d'incidència ciutadana.</p>

En el marc de la sessió, es consensua que l'acció a concretar a la tercera sessió, i per tant aquella a incorporar al Pla d'Acció OGP Catalunya, sigui la 1. Model de participació territorial compartit per les diverses AAPP del país i que incorpori metodologies participatives innovadores.

3.2 Altres aportacions realitzades en el marc de la sessió

A continuació, es detallen aportacions realitzades en el marc de la sessió i que no corresponen al debat envers l'acció a ser incorporada com a compromís al Pla d'Acció OGP Catalunya:

Aportacions envers el procés de cocreació del Pla d'Acció OGP:

- Es defineix que la persona portaveu titular del grup de treball sigui Laura Suñé Salvador